

Η ζωή μίας βυζαντινής αυτοκράτειρας

Μαθητές που συμμετείχαν: Τσομπανέλλης Ευστάθιος

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ντρέλια Όλγα

Τάξη: Β Γυμνασίου

Ημερομηνία που ολοκληρώθηκε η εργασία: 31/5/2018

Πηγή: Κάρολος Ντιλ, πορτραίτα Βυζαντινών

Τόπος έκδοσης: Έκδοση Ωκεανίδα, Αθήνα

Έτος έκδοσης βιβλίου: 2003

Η ζωή μίας Βυζαντινῆς αυτοκράτειρας

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Μία βυζαντινή αυτοκράτειρα ζει αληθινά μέσα σε πολυτελή και βελούδινα αυτοκρατορικά ανάκτορα, με πολύ καλή διακόσμηση. Αν έβλεπες ποτέ ένα Βυζαντινό αυτοκρατορικό ανάκτορο πίστευες ότι αυτό που μόλις έβλεπες ήταν θαύμα και όχι ένα πολύ καλά δομημένο κτίριο! Οι αρχαίοι συγγραφείς μας έχουν δώσει την <δυνατότητα> με τα λόγια τους να φανταστούμε πόσο κομψό και μεγαλοπρεπείς είναι!

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Όπως γνωρίζουμε, και το υπνοδωμάτιο του αυτοκράτορα ήταν ένα 'καταπληκτικό, εξάισιο δωμάτιο. Κάτω από το ψηλό ταβάνι με τα χρυσαφένια αστέρια δέσποζε ένας πράσινος ψηφιδωτός σταυρός (σύμβολο της σωτηρίας). Στο καλυμμένο με ψηφιδωτά πάτωμα, ένας κεντρικός κύκλος περιέβαλλε ένα παγώνι με πλουμιστά φτερά και στις γωνίες του τέσσερις αετοί. Επίσης, στη βάση των τοίχων, ψηφιδωτά πλακάκια σχημάτιζαν μία άνθινη μπορντούρα. Πιο ψηλά, σε ένα χρυσαφί φόντο, άλλα ψηφιδωτά απεικόνιζαν την αυτοκρατορική οικογένεια με τα μέλη της επίσημα ντυμένα!

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Σε ένα άλλο σημείο των ανακτόρων βρισκόταν το θερινό υπνοδωμάτιο των ηγεμόνων, με το χρυσοποίκιλτο θόλο που τον στήριζαν τέσσερις μαρμαρίνοι στύλοι και τους τοίχους τους διακοσμημένους με ψηφιδωτά τα οποία αναπαριστούσαν κυνηγητικές σκηνές.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Έπειτα, θα ήθελα να αναφερθώ στα διαμερίσματα που ονομαζόταν Καριανός, επειδή ήταν χτισμένα εξ ολοκλήρου με μάρμαρο Καρίας, βρισκόταν το χειμερινό υπνοδωμάτιο, προστατευμένο από τους βίαιους ανέμους που φυσούσαν από την θάλασσα Μαρμαρά.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Στο Καριανό υπήρχε η ηματιοθήκη της αυτοκράτειρας, με πάτωμα από λευκό μάρμαρο της Προκοννήσου, ζωγραφισμένο με θρησκευτικές σκηνές. Ήταν το κατ' εξοχήν υπνοδωμάτιο της αυτοκράτειρας, μία υπέροχη αίθουσα της οποίας το μαρμάρινο δάπεδο έμοιαζε με λιβάδι κάτασπρο με λουλούδια, ενώ οι τοίχοι, επενδυμένοι με πορφυρίτη, πράσινα πετρώματα από την Θεσσαλία και λευκά μάρμαρα από την Καρία, πρόσφεραν σπάνιους και ευφάνταστους χρωματικούς συνδυασμούς που δίκαια χάρισαν στο διαμέρισμα το όνομα Μουσική ή Αρμονία.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Τέλος, οι Καριανοί ήταν και τα δωμάτια της αγάπης και της Πορφύρας, όπου η παράδοση ήθελε να γεννιούνται εκεί τα τεκνά της αυτοκρατορικής οικογένειας, οι πορφυρογέννητοι.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Σε αυτή την εξαίσια κατοικία που σας περιέγραψα στις παραπάνω διαφάνειες, ζούσε εκείνη, που την ύπαρξη της ευελπιστώ να περιγράψω σε αυτές τις διαφάνειες: Η δόξα της πορφύρας και η χαρά της οικουμένης η ευτυχέστατη και πάνσεπτη Αυγούστα, η φιλόχριστος βασίλισσα ή όπως την ονόμαζε το πρωτόκολλο με δύο λέξεις η **Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου**.

Η ζωή μίας βυζαντινής αυτοκράτειρας

Ελάχιστα κράτη στην πορεία της ανθρωπότητας έδωσαν τόσο χώρο στις γυναίκες, τους ανέθεσαν τόσο σημαντικό ρόλο και τους εξασφάλισαν τόσο έντονη επιρροή στα πολιτικά ζητήματα και στις κυβερνητικές αποφάσεις, όσο το Βυζάντιο.

Η ζωή μίας βυζαντινής αυτοκράτειρας

Ωστόσο στη μοναρχία που ίδρυσε ο Κωνσταντίνος, και σχεδόν σε όλη την διάρκεια της μακραίωνης ιστορίας της, συναντάμε γυναίκες που είτε κυβέρνησαν για λογαριασμό τους είτε -το συνηθέστερο- χρησιμοποιούσαν κατά βούληση το στέμμα και έστεφαν αυτοκράτορες της αρεσκείας τους.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Στα απέραντα διαμερίσματα του αυτοκρατορικού γυναικωνίτη η αυτοκράτειρα βασίλευε ως η απόλυτη ηγεμών. Επικεφαλής του οίκου της ήταν ο *παιπόσιτος*, ή *αρχιθαλαμηπόλος*, ο οποίος ηγείτο των *θαλαμηπόλων*, των *ελεγκτών*, των *κλητήρων*, των *συμβούλων* που ήταν αποσπασμένη στη προσωπική υπηρεσία της βασίλισσας, όλοι αυτοί μαζί με τους *φρουρούς* και τους *πρωτοσπαθάριους* που επαγρυπνούσαν για την ασφάλεια της, επιλέγονταν με ιδιαίτερη προσοχή ανάμεσα στους ευνούχους του παλατιού.

Η ζωή μίας βυζαντινής αυτοκράτειρας

Έχοντας εξασφαλισμένη την αφοσίωση των υπηρετών της, η αυτοκράτειρα ήταν η απόλυτη κυρία του γυναικωνίτη και ανάλογα με τον χαρακτήρα και το ταπεραμέντο της χρησιμοποιούσε με αρκετούς, διαφορετικούς τρόπους την ελευθερία της. Για πολλές από αυτές τις όμορφες πριγκίπισσες, ο προσωπικός καλλωπισμός ήταν πρωταρχικής σημασίας.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Δεν πρέπει όμως, να πιστέψουμε ότι μία Βυζαντινή αυτοκράτειρα μοίραζε ολόκληρο τον χρόνο της ανάμεσα στη Χριστιανική λατρεία, στον προσωπικό καλλωπισμό, στις δεξιώσεις, στις γιορτές και στα συμπόσια. Συχνά την απασχολούσαν πιο σημαντικές υποθέσεις και δεν ήταν λίγες φορές που ο γυναικωνίτης επηρέαζε αισθητά την λειτουργία της κυβέρνησης. Η Αυγούστα διέθετε την προσωπική της περιουσία την οποία διαχειριζόταν κατά βούληση, χωρίς να συμβουλευεται ή να ενημερώνει τον βασιλιά. Ασκούσε την προσωπική της πολιτική, η οποία συχνά πυκνά δεν συνέπιπτε με τις επιθυμίες του ηγεμόνα. Ο αυτοκράτορας άφηνε την βασίλισσα να διαχειρίζεται εν λευκώ πολλά θέματα, και συχνά αγνοούσε εντελώς τα όσα συνέβαιναν στα διαμερίσματα της.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Η Βυζαντινή αυτοκράτειρα δεν περνούσε φυσικά όλη της τη ζωή μες στα στενά όρια των ιδιωτικών της διαμερισμάτων. Το ίδιο το πρωτόκολλο της παραχωρούσε μία θέση στο δημόσιο βίο και της ανέθετε το δικό της ρόλο στο πλευρό του βασιλιά, στις επίσημες τελετές όσο και στη διακυβέρνηση της μοναρχίας.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Όταν δεν υπάρχει η Αυγούστα, λέει ένα βυζαντινός ιστορικός, είναι αδύνατο να τελεστούν οι εορτές και να παρατεθούν τα συμπόσια που επιτάσσει η εθιμοτυπία. Έτσι στο δημόσιο βίο της μοναρχίας η αυτοκράτειρα είχε το ρόλο που της υπαγόρευε η βασιλική της ιδιότητα.

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Όμως το πρωτόκολλο δεν περιόριζε τον επίσημο ρόλο της βασίλισσας μόνο στις δεξιώσεις μεταξύ γυναικών. Συχνά παραστεκόταν με πιο άμεσο τρόπο στον αυτοκράτορα-σύζυγο της. Την ημέρα των Βαΐων δεξιώνονταν τους προσκεκλημένους μαζί του. Στα δείπνα της Αυλής καθόταν πλάι του στο τραπέζι, στέκεται δίπλα του στον Ιππόδρομο!

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Η αυτοκράτειρα πηγαίνει χωριστά στην Αγία Σοφία με επίσημη πομπή. Η Βυζαντινή βασίλισσα ήταν κάτι παραπάνω από σύντροφος και εταίρος του βασιλιά. Από την στιγμή που καθόταν στο θρόνο του Βυζαντίου, κατείχε η ίδια προσωπικά πλήρως την εξουσία του ηγεμόνα ,μπορεί να ασκεί την εξουσία ως αντί βασίλισσα στο όνομα των ανήλικων παιδιών της, ή ακόμα και να βασιλεύει για λογαριασμό τους!

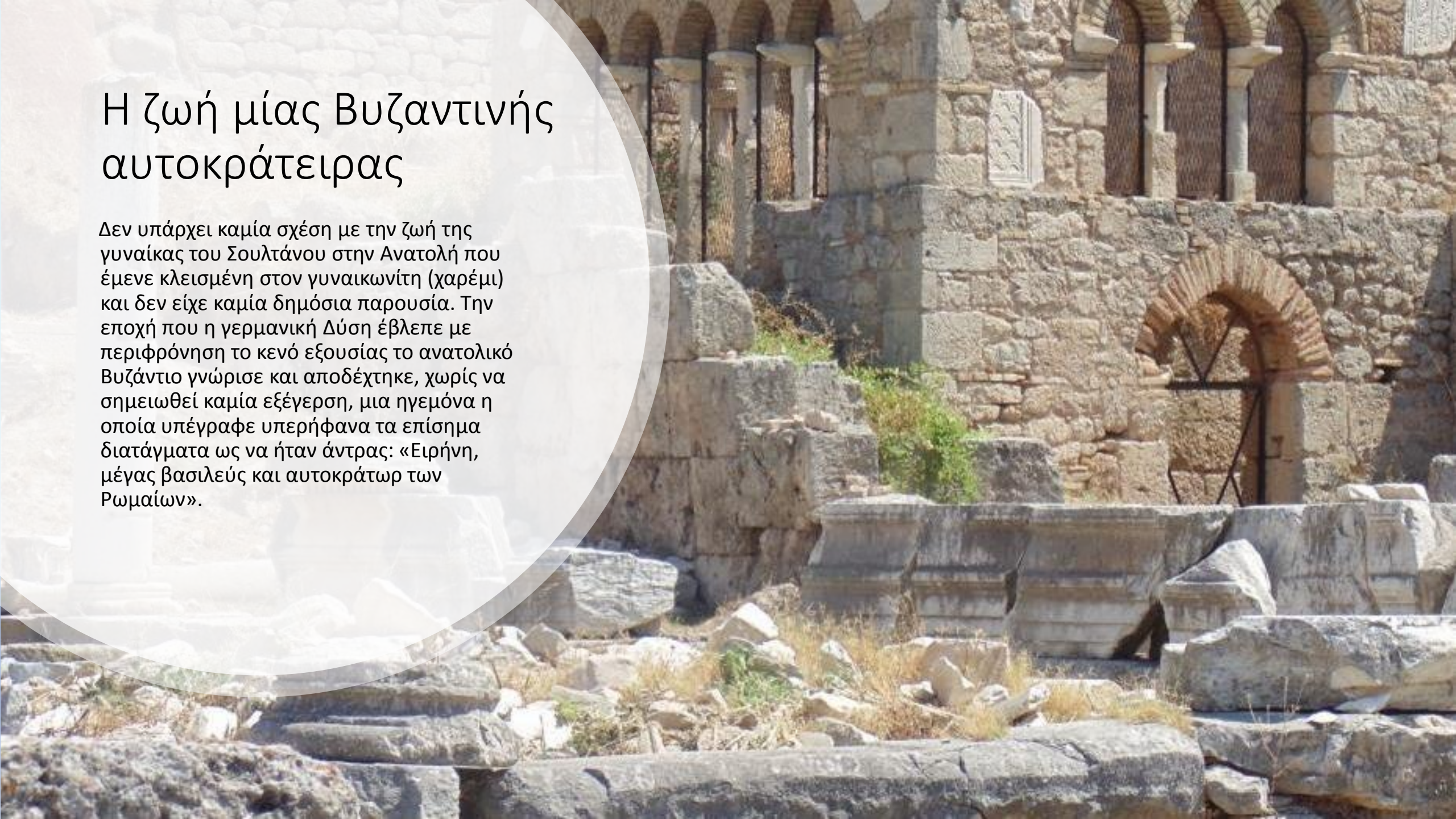
Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Η αυτοκράτειρα δεν μετέχει της παντοδυναμίας επειδή είναι σύζυγος του αυτοκράτορα, δεν είναι η αντανάκλαση της εξουσίας που πηγάζει από τον άνδρα της. Μόλις η στέψη της καταστήσει κοινών της ανώτατης εξουσίας, η αυτοκράτειρα φεύγει χωρίς την συνοδεία του βασιλιά, την συνοδεύουν μόνο οι θαλαμηπόλοι και οι ακόλουθες της!

Η ζωή μίας Βυζαντινής αυτοκράτειρας

Δεν υπάρχει καμία σχέση με την ζωή της γυναίκας του Σουλτάνου στην Ανατολή που έμενε κλεισμένη στον γυναικωνίτη (χαρέμι) και δεν είχε καμία δημόσια παρουσία. Την εποχή που η γερμανική Δύση έβλεπε με περιφρόνηση το κενό εξουσίας το ανατολικό Βυζάντιο γνώρισε και αποδέχτηκε, χωρίς να σημειωθεί καμία εξέγερση, μια ηγεμόνα η οποία υπέγραφε υπερήφανα τα επίσημα διατάγματα ως να ήταν άντρας: «Ειρήνη, μέγας βασιλεύς και αυτοκράτωρ των Ρωμαίων».

Τέλος!

Thanks!

Σας ευχαριστώ που παρακολουθήσατε προσεκτικά την παρουσίαση μου!

